TIESAS RĪKOJUMS (pirmā palāta)

2004. gada 8. jūlijā *

Lieta C-286/95 P-DEP

Imperial Chemical Industries plc ICI, ko pārstāv S. Bervika [*S. Berwick*], *solicitor*,

prasītāja,

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv J. Kurals [*J. Currall*],

atbildētāja,

par prasību par atlīdzināmo tiesāšanās izdevumu apmēra noteikšanu saskaņā ar Tiesas 2000. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-286/95 P Komisija/*ICI* (*Recueil 2000*, I-2341. lpp).

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*] (referents), tiesneši H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un E. Levits,

ģenerāladvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

1 Ar prasības pieteikumu, ko Tiesas kanceleja saņēmusi 1995. gada 30. augustā, Eiropas Kopienu Komisija atbilstoši Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 49. pantam pārsūdzēja 1995. gada 29. jūnija spriedumu lietā T-37/91 *ICI*/Komisija (*Recueil 1995*, II-1901. lpp.), ar kuru Pirmās instances tiesa atzina par spēkā neesošu Komisijas lēmumu pret *Imperial Chemical Industries plc* (turpmāk tekstā — *ICI*) saistībā ar EKL 86. panta (jaunajā redakcijā — EKL 86. pants, kas tagad ir EKL 82. pants) piemērošanu. Ar tā paša datuma spriedumu lietā T-36/91 *ICI*/Komisija (*Recueil 1995*, II-1847. lpp.) Pirmās instances tiesa arī atzina par spēkā neesošu Komisijas lēmumu pret *ICI* saistībā ar EEK līguma 85. panta (jaunajā redakcijā — EKL 85. pants, kas tagad ir EKL 81. pants) piemērošanu. Šis spriedums netika pārsūdzēts.

2 Ar 2000. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-286/95 P Komisija/*ICI* (*Recueil 2000*, I-2341. lpp.) Tiesa noraidīja apelācijas sūdzību pret Pirmās instances tiesas spriedumu lietā T-37/91 un piesprieda Komisijai samaksāt apelācijas sūdzības iesniegšanas rezultātā radušos tiesāšanās izdevumus.

3 Tā kā starp *ICI* un Komisiju nav panākta vienošanās attiecībā uz atlīdzināmiem tiesāšanās izdevumiem, 2003. gada 16. oktobrī Tiesas kancelejā iesniegtajā dokumentā *ICI* pieprasīja Eiropas Kopienu Tiesai saskaņā ar Reglamenta 74. pantu noteikt tiesāšanās izdevumus.

Lietas dalībnieku argumenti

4 *ICI* pieprasa, lai Tiesa nosaka, ka atlīdzināmie tiesāšanās izdevumi ir GBP 76 910 (aptuveni EUR 115 000). Šī summa tiktu sadalīta šādi:

— Atlīdzība par advokātu pakalpojumiem dokumentu sagatavošanā Tiesai:

— galvenais advokāts GBP 22 901;

— advokāta palīgs GBP 12 459.

— Atlīdzība par advokātu pakalpojumiem tiesas sēdes Tiesā sagatavošanā un piedalīšanos 1999. gada 7. oktobra Tiesas sēdē:

— galvenais advokāts	GBP 25 226;
— advokāta palīgs	GBP 10 058.

— Galvenā advokāta un divu *ICI* advokātu, kuri apmeklēja advokātu tikšanos 1995. gada 14. novembrī, 1996. gada 13. martā un 1999. gada 28. septembrī, ceļa un viesnīcas izdevumi sakarā ar braucienu uz Briseli:

GBP 2 010.

— Galvenā advokāta un advokāta palīga, un divu *ICI* advokātu, kuri apmeklēja Tiesas sēdi, ceļa un viesnīcas izdevumi sakarā ar braucienu uz Luksemburgu (GBP 1 873) un konferenču telpas noma (GBP 1 488,99), kas kopā veido:

GBP 3 361,99.

— Maksa par pakalpojumu adresi, kas samaksāta advokātu birojam Luksemburgā:

GBP 894.

Kopā	GBP 76 909,99.

5 Pamatojot šos ciparus, *ICI* iesniedza Tiesai divus galvenā advokāta pakalpojumu rēķinus, vienu datētu ar 1996. gada 17. jūniju par GBP 23 625 un otru datētu ar 2000. gada 13. janvāri par GBP 26 023, kopā ar trīs advokāta palīga pakalpojumu

rēķiniem, pirmo datētu ar 1995. gada 13. decembri par GBP 9 781,25, otro datētu ar 1996. gada 13. jūniju par GBP 3 071,25 un trešo datētu ar 1999. gada 10. novembri par GBP 10 375.

6 *ICI* argumentē, ka izskatāmā lieta bijusi īpaši sarežģīta un tehniska un ka bijis liels dokumentu apjoms. Bija jāapskata jauni un īpaši sarežģīti tiesību jautājumi, it īpaši sakarā ar precedentu neesamību atlaižu jomā. It īpaši jautājumi par dominējošo stāvokli, ļaunprātīgu izmantošanu un tirdzniecību starp dalībvalstīm prasīja plašu izpēti un argumentāciju.

7 Attiecībā uz divu advokātu palīdzības izmantošanu *ICI* norāda, ka galvenais advokāts, kurš to pārstāvēja pirmajā instancē, pārstāvēšanai apelācijas instancē vairs nebija pieejams. *ICI* līdz ar to izlēma izmantot *junior counsel*, kas bija asistējis galvenajam advokātam pirmās instances procesā un kuram bija plašas zināšanas par lietu, pakalpojumus. Tā rezultātā, ņemot vērā lietas svarīgumu un sarežģītību, galvenajam advokātam, kas to pārstāvēja apelācijas procesā, tika atvieglots darbs.

8 Turklāt *ICI* ļoti svarīgs bija lietas finansiālais aspekts. Sabiedrībai uzliktais 10 miljonu ECU sods par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu tajā laikā bija viens no lielākajiem sodiem, ko Komisija jebkad bija uzlikusi.

9 Attiecībā uz ceļa un uzturēšanas izdevumiem, kas radušies sakarā ar lietas noklausīšanos Tiesā, *ICI* norāda, ka divu advokātu un divu šīs sabiedrības advokātu klātbūtne bija nepieciešama, lai pienācīgi vestu prāvu tiesā. It sevišķi sabiedrības advokātu iesaistīšana ļāva ievērojami samazināt no malas piesaistīto advokātu honorāru izmaksas.

10 Komisija uzskata, ka *ICI* prasība par atlīdzināmo tiesāšanās izdevumu noteikšanu GBP 76 910 apmērā ir pārmērīga. Tas pats attiecas arī uz prasību par GBP 203 340, ko sabiedrība iesniedza Pirmās instances tiesai sakarā ar lietas izskatīšanu tajā Tiesā.

11 Komisija lūdz Tiesu noteikt, ka atlīdzināmie tiesāšanās izdevumi šajā lietā ir GBP 25 000.

12 Tā norāda, ka lielākā daļa *ICI* argumentu šajā lietā patiesībā attiecas uz diviem procesiem Pirmās instances tiesā, kas izskatīja divus atsevišķus lēmumus, vienu — saistītu ar saskaņotām darbībām un otru — par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr apelācijas sūdzība attiecas tikai uz otro lēmumu, ko atcēla Pirmās instances tiesa, pamatojoties tikai uz to, ka lēmums nebija pieņemts saskaņā ar Komisijas Reglamentu, nevis pamatojoties uz jautājuma būtību. Šie argumenti nav atbilstoši svarīgi.

13 Ja Pirmās instances tiesas lieta par saskaņotām darbībām bija ārkārtīgi sarežģīta, tad tas pats neattiecas ne uz lietu par dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, ne uz tai sekojošo apelāciju, kas attiecas tikai uz Komisijas lēmuma autentiskuma apstiprināšanas trūkumu. Attiecīgo spriedumu garuma salīdzinājums — 83 lapas Tiesas Judikatūras krājumā ar abiem Pirmās instances tiesas spriedumiem un Tiesas sprieduma 18 lapas — pats par sevi norāda uz lietu attiecīgo svarīgumu.

14 Turklāt Komisijas lēmumu autentiskuma apstiprināšana nav nekas jauns. Tas tika apspriests, izskatot tā sauktās PVC 1 lietas, kuru rezultāts bija Pirmās instances tiesas 1992. gada 27. februāra spriedums apvienotajās lietās T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89

un T-104/89 *BASF* u. c./Komisija (*Recueil 1992*, II-315. lpp.) un Tiesas 1994. gada 15. jūnija spriedums lietā C-137/92 P I-4 Komisija/*BASF* u. c. (*Recueil 1994*, I-2555. lpp). Šajā lietā Komisija apelācijā aplūkoja tikai divus jautājumus saistībā ar autentiskuma apstiprinājuma trūkuma sekām un par veidu, kādā Pirmās instances tiesa ir piemērojusi tās Reglamenta 48. panta 2. punktu, atļaujot *ICI* izmantot argumentu par autentiskuma apstiprinājuma trūkumu vēlā procesa stadijā.

15 Turklāt pati Tiesa neuzskatīja, ka lieta vai izteiktie argumenti radītu kādas īpašas grūtības, jo tā uzskatīja, ka viens no Komisijas diviem apelācijas pamatiem bija acīmredzami nepamatots (spriedums lietā Komisija/*ICI*, 66. punkts). Tādējādi Tiesa uzskatīja, ka *ICI* uzdevums, aizstāvoties apelācijā, nebija grūts.

Tiesas vērtējums

16 Saskaņā ar Reglamenta 73. panta b) punktu "nepieciešamos tiesāšanās izdevumus, kas pusēm radušies lietas vešanas sakarā, jo īpaši transporta un uzturēšanās izdevumus, kā arī atlīdzību pārstāvjiem, padomdevējiem vai advokātiem" ir jāuzskata par atlīdzināmiem tiesāšanās izdevumiem.

17 Tā kā Kopienu tiesības nesatur noteikumus, kas noteiktu atlīdzības skalu, Tiesai ir jāapsver visi lietas fakti, ņemot vērā prāvas mērķi un dabu, tās nozīmību no Kopienas tiesību skatupunkta, kā arī prāvas radītās grūtības, strīda radītais pārstāvju un iesaistīto padomdevēju darba apjoms un ekonomiskā ieinteresētība, kāda lietas dalībniekiem ir procesā (skat., jo īpaši, 1994. gada 30. novembra spriedumu lietā

C-294/90 *DEP British Aerospace*/Komisija, *Recueil 1994*, I-5423. lpp., 13. punkts, un 2004. gada 17. februāra spriedumu lietā C-321/99 P-DEP *DAI/ARAP* u. c., Krājumā nav publicēts, 16. punkts).

18 Atlīdzināmo tiesāšanās izdevumu apjoms ir jānovērtē atbilstoši šiem kritērijiem.

19 Attiecībā uz ekonomiskajām interesēm, kādas pusēm bija šajā prāvā, nevar būt šaubu, ka *ICI* lieta bija ievērojami finansiāli svarīga, ņemot vērā tai saistībā ar apgalvojumu par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu Komisijas uzliktā naudas soda summu.

20 Attiecībā uz prāvas mērķi un dabu ir jāatzīmē, ka prāva bija par apelācijas procesu, kas pēc definīcijas aprobežojas ar tiesību jautājumiem un neskar secinājumus par faktiem.

21 Šajā lietā jautājumi apelācijā, uz kuriem *ICI* pieprasīja atbildes, bija saistīti ar diviem tiesību jautājumiem.

22 Pirmais bija par lēmumu autentiskumu apstiprināšanu saskaņā ar Komisijas Reglamenta 12. panta 1. punktu. Iepriekš minētajā lietā Komisija/*ICI* Tiesa, balstoties uz spriedumu lietā Komisija/*BASF* u. c., nosprieda, ka autentiskuma apstiprināšana veido būtisku procedūras noteikumu EKL 230. panta izpratnē un to

pārkāpums var radīt prasību par atzīšanu par spēkā neesošu. Turklāt autentiskuma apstiprināšanai ir jānotiek pirms aplūkojamā lēmuma paziņošanas ieinteresētajām pusēm. Otrais jautājums apelācijā bija, vai uz autentiskuma apstiprināšanas kļūdu var norādīt Kopienu tiesnesis pats. Tiesa uz šo jautājumu atbildēja apstiprinoši.

23 Ir taisnība, ka šie divi ļoti šaurie jautājumi ir svarīgi no Kopienu tiesību viedokļa. Tomēr pirmais būtībā jau ir izlemts lietā Komisija/*BASF* u. c., un otrais nebija sevišķi sarežģīts. Arī lietas radītās grūtības nebija pēc savas būtības ārkārtējas.

24 Attiecībā uz apelācijas procesā radīto darba apjomu *ICI* padomdevējiem ir jānorāda, ka viņi, atbildot Komisijai, sagatavoja divas ar ļoti šauriem jautājumiem saistītas pušu argumentācijas. Piedevām 1999. gada 7. oktobrī Tiesas sēde ilga apmēram divas stundas. Līdz ar to padomdevējiem uzliktā darba slodze bija svarīga, bet ne ārkārtēja.

25 Šajos apstākļos *ICI* iesniegtā advokāta pakalpojumu atlīdzība un izdevumi, kas sasniedz GBP 70 644 (GBP 22 901 un GBP 25 226 galvenajam advokātam un GBP 12 459 un GBP 10 058 advokāta palīgam), sabiedrības interešu aizstāvēšanai apelācijas procesā nebija objektīvi nepieciešami.

26 Sīkāk aplūkojot izdevumus, kas radušies, izmantojot otro advokātu, ir jānorāda, ka apelācijas process bija ierobežots ar diviem ļoti specifiskiem tiesību jautājumiem, kas nebija saistīti ar fakta konstatējumiem, par ko būtu jālemj Pirmās instances tiesai.

Turklāt šie konstatējumi bija svarīgāki procesā par noteikumiem, kas saistīti ar saskaņotajām darbībām, nekā procesā par noteikumiem, kas ir saistīti ar dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas bija vienīgais jautājums apelācijā. Uzņemties izmaksas, kas saistītas ar otra advokāta pakalpojumu izmantošanu, pamatojoties uz to, ka viņš īpaši labi pārzināja procesu pirmajā instancē un lietas faktiskos aspektus, tādējādi nebija nepieciešams. Lūgums Komisijai segt šīs izmaksas līdz ar to nav attaisnojams.

27 Saskaņā ar šo un, ņemot vērā kritērijus, uz kuriem atsaucas šā rīkojuma 17. punktā, atlīdzināmie padomdevēju honorāri un tiesāšanās izdevumi ir nosakāmi GBP 25 000 apmērā.

28 Attiecībā uz GBP 2010 par divu advokātu un divu sabiedrības advokātu ceļa un uzturēšanās izdevumiem, kas radušies, norunājot trīs tikšanās Briselē, *ICI* nav piedāvājusi Tiesai nekādu paskaidrojumu par šo tikšanos raksturu vai to nepieciešamību apelācijas procesa nolūkiem, vai vajadzību noturēt šīs tikšanās Briselē. Līdz ar to šī summa nevar tikt pieņemta.

29 Attiecībā uz ceļa un viesnīcas izdevumiem sakarā ar lietas izskatīšanu Tiesas sēdē, ko *ICI* paredzēja atgūt par diviem advokātiem un diviem sabiedrības advokātiem, tas ir pieļaujams tikai attiecībā uz vienu advokātu, jo otra advokāta klātbūtne nebija būtiski svarīga to pašu iemeslu dēļ, kas noteikti šā rīkojuma 26. punktā, un vienu sabiedrības advokātu, tas ir kopā par GBP 936,50. Šai summai ir pieskaitāmi izdevumi par pakalpojumu adreses Luksemburgā uzrādīšanu, proti, GBP 894. Konferenču telpas noma par GBP 1 488,99 tomēr nevar tikt pieņemta, jo tie nebija nepieciešamie tiesāšanās izdevumi.

30 Ņemot vērā visus iepriekšējos apsvērumus, lietā C-286/96 P atlīdzināmie tiesāšanās izdevumi, kas nosakāmi pēc objektīviem kritērijiem, ir GBP 26 830,50.

Ar šādu pamatojumu

TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

Kopējie Eiropas Kopienu Komisijas *Imperial Chemical Industries plc* (*ICI*) atlīdzināmie tiesāšanās izdevumi lietā C-286/95 P ir noteikti GBP 26 830,50 apmērā.

Luksemburgā, 2004. gada 8. jūlijā

Sekretārs — Pirmās palātas priekšsēdētājs

R. Grass — P. Jann